

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/82-1/2019/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

170/2019. (VI. 13.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2019. február 22-én előterjesztett **panasza alapján indult eljárást** a 2019. június 13-án – Dr. Cservák Csaba testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén született döntése alapján

m e g s z ü n t e t i.

A vizsgált ügyben egyrészt alapjogot sértő intézkedés nem történt, másrészt alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg. A panaszosnak az áttétel ellen előzetesen bejelentett tiltakozására figyelemmel azonban a Testület az eljárás megszüntetéséről döntött.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

Az ügyvéd panaszos a vele szemben 2019. január 25-én, az irodájában történt rendőri intézkedés miatt 2019. február 22-én, postai úton terjesztette elő panaszát, amit 2019. április 22. napján postai úton kiegészített.

I.

1) A panaszbeadvány szerint 2019. január 25-én 19 órától a panaszos ügyvédi irodájában egyeztetés történt volna korábbi ügyfele (Sz.M., aki szintén panaszt nyújtott be a Testülethez) és a vele polgári peres eljárásban ellenérdekelt pozícióban lévő volt felesége (és annak jogi képviselője) között.

19 óra után pár perccel csengett a kaputelefon, a panaszos ajtót nyitott. Az ajtó mellett, a liftajtó előtt két idegen, civil ruhás férfi állt. A panaszos kinyitotta az iroda ajtaját védő rácsot, ami előzőleg kulcsra volt zárva, majd visszacsukta az ajtót, de mellette maradt. Egy idő után beszédhangokat hallott, ezért újra kinyitotta az ajtót.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

A két férfi beszélgetett a panaszos ügyfelével, majd közölték a panaszossal is: ők rendőrök és a panaszos ügyfeléért jöttek, aki kiskorú elhelyezésének megváltoztatása bűncselekményét követte el.

A panaszos közölte a rendőrökkel, hogy ügyfele nem valósított meg bűncselekményt, mivel a kapcsolattartás pótlása nem minősül annak. A rendőrök azonban továbbra is azt állították, hogy a kiskorú elhelyezésének megváltoztatása miatt érkeztek, illetve a gyermekek veszélyeztetése miatt, mivel az anya kifogásolta, hogy nem beszélhet a gyermekeivel, az apa nem biztosít neki erre lehetőséget.

A panaszos ekkor behívta a rendőröket, hogy ne az ajtaja előtt, a lépcsőházban beszéljék meg ezt. Továbbá tájékoztatta őket a hatályos jogszabályokról, arról, hogy az ügyfelének joga van pótolni az elmaradt kapcsolattartásokat. Közölte azt is, hogy az anya részére a bíróság nem szabályozott kapcsolattartást, az anya a panaszos ügyfelének tájékoztatása szerint több kapcsolattartást megakadályozott. A pótlásról a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 4:182. §-a rendelkezik oly módon, hogy 6 hónapon belül a következő alkalmas időpontban kell pótolni, más feltételt azonban nem ír a jogszabály. A panaszos azt is elmondta a rendőröknek, hogy az ügyben már régóta nem jár el, így nem tudja, mi történt azóta, hogy megbízása megszűnt, de tájékoztassák őt a rendőrök arról, hogy a feljelentő mutatott-e be olyan határozatot a rendőrségen, amely szerint a bíróság őt jogosította fel a felügyeleti jog kizárólagos gyakorlására. Erre azt válaszolták a rendőrök, hogy nem tudják. A panaszos közölte, hogy ebben az esetben „baj, hogy kijöttek, mert nem úgy működik, hogy bemondásra kimennek, és az ügyféllel közölnek valamit, ugyanis ha az anya illet nem tud csatolni és ennek ellenére állítja”, hogy a panaszos ügyfele a gyermekelhelyezés megváltoztatása bűncselekményét követte el, az az anya részéről bűncselekmény: hatóság félrevezetése (ezen felül a zavartalan kapcsolattartást sem biztosította az anya). A panaszos elmondta azt is, hogy hangfelvétellel rögzítik a rendőrségre beérkező telefonhívásokat, így lesz bizonyíték az anya közlésére nézve. A rendőr azt mondta, jegyzőkönyv is készült, mert személyesen találkozott az anyával. A panaszos közölte, hogy amennyiben az anya azt állította, hogy nála vannak a gyermekek elhelyezve, de arról nincs határozata, akkor ő követett el bűncselekményt, amennyiben nincs a jegyzőkönyvben, úgy a rendőrség követett el jogsértést: egyszerű bemondás alapján intézkednek, anélkül, hogy tisztáznák (határozat bekérése nélkül) kimennek egy ügyvédi irodába zaklatni az ügyfelet.

Az egyik rendőr (az alacsonyabbik) elmondta, hogy ne aggódjanak, nem is fogják elvinni az édesapát, majd kiment telefonálni. Amikor visszajött, közölte, hogy az lesz, amit a panaszos mondott: az eljáró ügyintéző megnézi az iratokat, szerepel-e benne az, hogy az anyánál helyezte el a bíróság a gyermekeket, és ettől függően folyik az eljárás tovább, nyilván meghallgatják a panaszos ügyfelét is. Közölték a rendőrök, hogy *kerületéből érkeztek, és „tájékoztak a panaszosról és az ügyfeléről az internetről, láttak mindent”.

2) A panaszos előadta a panaszában, hogy a panaszolt rendőri intézkedésnek van előzménye is. Az ügyfele korábban megkereste az *Egyesületet (a továbbiakban: Egyesület), amelynek tagja, *K.L.* megírt neki néhány beadványt. Az ügyfél azonban elégedetlen volt a férfival, ezért az * Járási Hivatal * Osztályától kérte, hogy javasoljanak neki ügyvédet, ahol a panaszost javasolták. Ezzel egy időben kiderült, hogy *K.L.* felvette a kapcsolatot a gyermekek édesanyjával (*Dr. Sz.K.D.*), akinek beadványokat ír, és közben a panaszos ügyfelét megfenyegette: negatív dolgokat fog írni a bíróságnak (azt, hogy nem alkalmas gyereknevelésre), ugyanis elszámolási vita volt közöttük, mert az Egyesület tagja pénzt kért az ügyféltől a képviseléstért. [A panaszos ügyfele feljelentést tett az Egyesület tagja ellen, aki viszont a panaszost és ügyfelét is feljelentette. A panaszos ügyfelének feljelentése alapján *K.L.* ellen eljárás indult hamis tanúzás és zugírászat

miatt, amit a Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) Kerületi Rendőrkapitánysághoz megszüntetett végül.]

A panaszos előadta továbbá, hogy az Egyesület említett tagja 10 éve zaklatja, fenyegeti, rágalmazza őt, mivel korábban elvállalta gyermeke anyjának jogi képviseletét. Eddig mintegy 600 feljelentést tett már a férfi a panaszos ellen, az ügyészség ugyanakkor vádat emelt ellene zaklatás miatt, illetve több eljárás folyik a férfi ellen más ügyvéd zaklatása, illetve bírák sérelmére elkövetett különböző bűncselekmények miatt, és számos eljárás folyik ellene. Jelen ügy szempontjából a panaszos előadta, hogy *K.L.* a panaszos ügyfelét megrágalmazta azzal, hogy bűncselekményt követett el.

A panasz további része részletesen tartalmazza az Egyesület említett tagjának magatartását, amelynek a panaszügy szempontjából nincs jelentősége, azért annak további ismertetésétől a Testület eltekintett. Eltekintett továbbá attól is, hogy a panaszos által a Testület érdemi vizsgálatára vonatkozóan előírt szempontokat ismertesse (ideértve azt is, hogy derítse ki a Testület, ki volt az a magánszemély, akinek köze lehetett ahhoz, hogy a rendőrök a panaszos ügyvédi irodájánál megjelentek, és ezzel összefüggésben több nevet felsorolt).

A panaszos álláspontja szerint az ügyvédi iroda előtti rendőri intézkedés súlyosan sértette az ügyfél védelemhez való jogát (, mivel a rendőr nem tudhatja, hogy az ügyfél miért megy az ügyvédhez), és a panaszos ügyvédi irodájának jó hírnevét. Az iroda egy körfolyosós társasházban található, ahol gyorsan elterjed annak híre, ha rendőrök járnak a házban, illetve már több alkalommal történt hasonló jogsértés a helyszínen. Helyesebb lett volna, ha a rendőrök a ház előtt várakoznak, és ott vonják intézkedés alá az ügyfelét.

3) A panaszos csatolt a Testület részére egy DVD lemezt. A továbbított felvétel a panaszolt rendőri intézkedés időpontjában készült. A Testület munkatársa meghallgatta a felvételt, azonban az értékelhető adatot nem tartalmazott.

II.

A Testület a panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint megküldeni kérte az azzal kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

1) A rendőrségi iratok szerint a panaszossal szemben 2019. január 25-én a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság állományába tartozó két rendőr: egy r. főtörzszászlós (*D.Á.*) és egy c. r. törzszászlós (*Sz.F.*) intézkedett.

2) Az intézkedő c. r. törzszászlósna a panaszolt rendőri intézkedés napján készített jelentése az alábbi adatokat tartalmazza.

2019. január 25-én 18 óra 25 perckor a * Osztály vezetőjének utasítására megjelent a B. település Sz.I. krt. 12. szám alatt található * ügyvédi irodánál a c. r. törzszászlós, mivel *Dr. Sz.K.D.Z.* feljelentést tett, mert volt férje 2019. január 23-án 19 óráig nem vitte vissza három közös, kiskorú gyermeküket a megbeszélte átadási helyre.

Az édesanyát tanúként hallgatták ki a BRFK Kerületi Rendőrkapitányságon, majd az intézkedő rendőrök a megállapított tényekről jelentést tettek a *Osztály vezetőjének, aki utasította őket, hogy jelenjenek meg az ügyvédi irodánál, mivel feltehető, hogy az édesapa ott fog megjelenni a gyerekekkel. Az osztályvezető elmondta, hogy a gyerekek egészségi állapota felől meg kell győződnie, majd jelentést kell tenniük.

A rendőrök megjelentek az ügyvédi irodánál, ahol 19 óra 3 percre várakoztak, amikor az I. emeleten a liftből kilépett az édesapa, akit igazoltattak. Ekkor az 5. szám alól kilépett a panaszos, és megkérte a rendőröket, hogy fáradjanak be a lakásba. Az előszobában várakoztak, ahol a panaszos elmondta, hogy jelenleg nem ő az ügyvédje az édesapának. A rendőrök közölték az édesapával, hogy a gyerekek hollétére lennének kíváncsiak, aki erre megtagadta a válaszadást, és annyit mondott, hogy jelenleg egy bébiszitter vigyáz rájuk, egy lakásban, egészségi állapotuk rendben van. Arra a kérdésre, hogy miért nem vitte vissza a gyerekeket a láthatásból, annyit mondott, hogy 2018 augusztusa óta pótol 15 alkalmat. Arra azonban nem kívánt válaszolni, mikor kívánja visszaadni a gyerekeket az édesanyjuknak.

A rendőrök a megállapításaikról telefonon keresztül jelentést tettek az osztályvezetőnek, mint vezető ügyeletesnek. Elmondta, hogy készítsenek jelentést az esetről. A c. r. törzsszázlós továbbá jelentést tett a készenléti csoportvezetőnek is.

3) A Testület felvilágosítás-kérése alapján az intézkedő rendőrök utólag jelentést készítettek a panaszolt rendőri intézkedés részleteiről.

a) A c. r. törzsszázlós jelentése az alábbi adatokat tartalmazza.

A rendőri intézkedés előzménye az volt, hogy 2019. január 25-én, a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 211. §-ának (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő kiskorú elhelyezésének megváltoztatása vétsége megalapozott gyanúja miatt elrendelt büntetőeljárásban az édesanya tanúkénti kihallgatása során elmondta, hogy az apával az ügyvédi irodánál lesz találkozója.

Az intézkedés során közölték az édesapával, hogy a gyerekek egészsége és holléte felől érdeklődnek. A rendőri intézkedésre a lépcsőházban került sor, ahol igazoltatták az édesapát, és a bűnügyre való tekintettel megkérdezték őt a gyermekek akkori tartózkodási helyéről és egészségügyi állapotukról. A rendőri intézkedésről jelentést írtak.

A rendőri intézkedés során a rendőrök civil ruhában voltak, a c. r. törzsszázlós nyakában volt felakasztva a szolgálati igazolványa és a jelvénye. Amikor a keresett személy megérkezett a lifttel, a napszaknak megfelelően köszönt neki, majd odalépett hozzá, és az igazolványát megmutatta neki. Ugyanezt a másik rendőr is megtette.

A rendőri intézkedés okaként a rendőrök elmondták az édesapának, hogy a gyerekek holléte és egészsége felől érdeklődnek. Ekkor nyitotta ki az ajtót a lifttel szemközti lakásban a panaszos, aki elmondta, hogy hozzá érkezett az édesapa, és megkérte a rendőröket, hogy ne a lépcsőházban beszélgessenek, hanem lépjenek beljebb a lakásba, ne zavarják a szomszédokat. A panaszos elmondta, hogy jelenleg nem ő az édesapa ügyvédje.

A rendőrök tájékoztatták a panaszost, hogy eljárás indult a BRFK Kerületi Rendőrkapitányságon annak tisztázására, hogy közös gyermekeik kinél és milyen indokkal, okkal vannak. A rendőrök azt is közölték, hogy jelenleg az iratok és információk beszerzése van folyamatban.

A c. r. törzszászlós olyan mondatra, hogy „Ne aggódjon, nem fogjuk elvinni” nem emlékszik. A „tájékoztattak a panaszosról és az ügyvédéről, az internetről és láttak mindent” mondat nem így hangzott el. A pontos megfogalmazásra és a szöveggörnyezetre már szó szerint nem emlékszik a rendőr, de az internetes tájékoztódás azért hangozhatott el, mert a c. r. törzszászlós nem ismerős az egész városban és kérdésként merült fel érkezésük az irodához. Az interneten megnézte, hogy hová kell menni, mert a megadott címen egy többemeletes társasház található.

b) A r. főtörzszászlós jelentése a c. r. törzszászlós jelentésében [Állásfoglalás II. rész 3) a) pont] foglaltakkal lényegét tekintve megegyezik. A dokumentum a rendőri intézkedés helyszínét annyiban pontosítja, hogy a lépcsőházban, az I. emeleti liftajtónál történt. Az internetes tájékoztódás olyan formában merülhetett fel, hogy a helyszínre GPS segítségével mentek, mivel B. városban nem minden utca és házszám ismerős a rendőr számára. Elindulás előtt ellenőrizték, hogy a megadott cím milyen környezetbe esik.

Az édesapát a rendelkezésre álló nyilvántartásban ellenőrizték annak érdekében, hogy kit is kell ismerni. A férfit egyik rendőr sem ismerte korábban, nem intézkedtek vele szemben.

4) A BRFK Kerületi Rendőrkapitányság * Osztályának r. alezredes vezetője parancsnoki kivizsgálást tartott az ügyben. A kivizsgálás megállapításai az alábbiak voltak.

a) A BRFK Kerületi Rendőrkapitányság *Osztálya 2019. január 25-én eljárást indított az édesanya feljelentése alapján a Btk. 211. §-ának (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő kiskorú elhelyezésének megváltoztatása vétségének megalapozott gyanúja miatt, ismeretlen tettes ellen. A feljelentő kihallgatása során elmondta, hogy a volt férje január 23-án 19 óráig nem vitte vissza a gyerekeket az átadási helyre.

A kihallgatási jegyzőkönyv szerint: „Továbbá elmondanám, hogy 2019. január 8-án volt a tanácsülés a *Törvényszéken, amely arról szólt, hogy én a 85-ös számú végzés kapcsolattartásra vonatkozó részét megfellebbeztem, hogy állítsák vissza felügyelt kapcsolat tartásra, de mindenképpen szűkítsék az apa láthatási jogát. Miután 2019. január 23-án [az apa] mondta nekem, hogy péntek este menjek el a [panaszos ügyvéd] irodájába, felhívtam *K.L-t*, és ő mondta, hogy látta bent [az apát] a Törvényszéken. Ekkor felhívtam *Dr. B.Gy.* ügyvédemet, jött-e valami a másodfokról, de aznap nem. Viszont az ügyfélkapura január 24-én érkezett az ügyvédemnek az végzés. Ebben megszüntetik [az apa] szerdánkenti kapcsolattartását, és a nyári időszakos kapcsolattartást. Erre tekintettel feltételezem, hogy [az apa] már január 23-án tudomást szerzett a végzésről. Ennek ellenére január 23-án jött a gyerekekért. Ekkor mondta az átadásnál, hogy pénteken (25-én) 19 órára legyek [a panaszos ügyvédnél]. Én nem tudtam, hogy mit akar, és kértem, hogy írjon róla valamit.” A feljelentő azt is elmondta, hogy a jegyzőkönyvezés napján 19 órára a volt férje hívta őt a panaszos ügyvédhez egy találkozóra, ahol további egyeztetéseket kezdeményezett a láthatásról.

A feljelentő által megadott címen 2019. január 25-én az esti órákban a * osztályvezető utasítására megjelentek a rendőrök. A kapott utasítás szerint az édesapával kellett beszélniük, meg kellett győződnie arról, hogy a három közös kiskorú gyermek jól van, nincsenek semmilyen jellegű veszélynek kitéve.

Mivel pontos cím nem állt rendelkezésre, ezért az interneten kutakodtak a rendőrök, hogy emelet és ajtószám is rendelkezésre álljon, így sikerült a panaszos ügyvédi irodáját beazonosítani.

A beazonosított címen várták az édesapát, aki 19 óra 3 perckor megérkezett az ügyvédi irodához. A nyomozók a napszaknak megfelelően köszöntötték, igazolták magukat és azt is közölték vele, hogy mit szeretnének vele megbeszélni. Eközben jött ki az irodából a panaszos, és megkérte a nyomozókat, hogy bent az irodában folytassák a beszélgetést. Ennek a kérésnek eleget tettek. Az egész beszélgetés, információ beszerzés normális, kulturált hangnemben folyt, ezt a panaszos sem vitatta.

Ezt követően a c. r. törzsászlós telefonon egyeztetett a vizsgálati osztályvezetővel, majd a helyszínről további érdemi intézkedés nélkül távoztak, és írásos jelentést készítettek az intézkedésről.

b) A gyermekek édesanyjától 2019. január 25-én felvett jegyzőkönyvek tanúsága szerint felmerült a kiskorú elhelyezésének megváltoztatása vétségének megalapozott gyanúja. Ez alapozta meg az aznap este az ügyvédi irodánál fogatosított rendőri intézkedést.

Az eljáró nyomozók az ott megjelenő volt férjet az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdés a) pontja alapján intézkedés alá vonták, mivel nem egyenruhában voltak, ezért szolgálati jelvényeikkel és igazolványaikkal igazolták magukat.

A rendőri jelentés alapján az eljárók közölték mind a panaszossal, mind az édesapával, hogy milyen célból érkeztek, kinek a feljelentése alapján, milyen bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt járnak el.

Mindkét rendőr kategorikusan tagadja, hogy a panaszban leírt „Ne aggódjon, nem fogjuk elvinni” mondat elhangzott. Szóban történi meghallgatásuk során úgy nyilatkoztak, hogy az intézkedés teljesen kulturált hangnemben zajlott, nem volt semmi szükség arra, hogy „nyugtassák” az intézkedés alá vont személyt. Az „internetes” kifejezés pedig arra vonatkozott, hogy a két eljáró rendőr az internet segítségével azonosította be a panaszos ügyvédi irodáját, mivel az elsődleges információkban nem szerepelt az emelet és ajtószám.

A lefolytatott kivizsgálás alapján a r. alezredes megállapította, hogy a feljelentés alapján felmerült a kiskorú elhelyezésének megváltoztatása bűncselekményének elkövetése, ezért jogszerűen jártak el a rendőrök, amikor a megjelölt időpontban és helyszínen megjelentek és adatgyűjtést végeztek. „Az akkor rendelkezésre álló adatok és a kérdéses helyszínen beszerzett információk alapján még nem lehetett egyértelműen dönteni arról, hogy megvalósult-e a bűncselekmény, de az alapos gyanú fennállt.”

III.

A panaszbeadvány szerint a panaszos sérelmezte azt, hogy az ügyvédi iroda előtt intézkedtek a rendőrök a volt ügyfelével szemben, ami annak védelemhez való jogát sértette.

A panasz ezen részével összefüggésben a Testület utal az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdésére, amely szerint az, akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő

eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában, a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint

- a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy
- b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kiletétől függően
 - ba) az országos rendőrfőkapitány,
 - bb) a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy
 - bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója

bírálja el.”

Az idézett törvényhely (2) és (3) bekezdése értelmében továbbá a Testület eljárását – akár személyesen, akár képviselő útján – csak az a személy kezdeményezheti, akit a rendőri intézkedés érintett (illetőleg meghatalmazással a panaszos képviseletében eljáró más személy).

A panaszos nem nyújtott be joghatályos meghatalmazást arra nézve, hogy volt ügyfelét képviseli a Testület előtti panaszeljáráásban, ezért a Testület a panasz fent említett rendelkezését – a panaszjog jogosultjának nyilatkozata hiányában – érdemben nem vizsgálta.

IV.

A panaszos sérelmezte azt, hogy ügyvédi irodája előtt (illetve később az irodában) történt a rendőri intézkedés a volt ügyfelével szemben, ami az iroda jó hírnevét sértette. **A Testület a panaszbeadvány, valamint a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és Felelősség fejezetének XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogát, és az ügyvédi iroda VI. cikke szerinti jó hírnévhez való jogát, továbbá az Alaptörvény XV. cikkben foglalt diszkrimináció tilalmát az alábbiak szerint.**

1) A panaszos ügyvédi irodájánál történt a rendőri intézkedés, amellyel összefüggésben a Testület felhívja a figyelmet az alábbiakra.

Az Rtv. X. Fejezetében, az értelmező rendelkezések között található a magánlakás fogalma. A 97. § (1) bekezdés c) pontja szerint magánlakás: a lakás (üdülő, nyaraló vagy a lakás céljára használt egyéb helyiség, létesítmény, tárgy), az ahhoz tartozó nem lakás céljára szolgáló helyiség, létesítmény, bekerített terület. Az Rtv. 39. §-a rendelkezik továbbá a magánlakásban intézkedésről. Eszerint – az Rtv.-ben felsorolt kivételektől eltekintve – a rendőr magánlakásba bebocsátás vagy hatósági határozat nélkül nem léphet be, illetve nem hatolhat be.

A panaszos beadványában úgy nyilatkozott, hogy az intézkedés az ügyvédi irodája előtt kezdődött, majd benn folytatódott. Mind a panaszbeadvány, mind a rendőrségi iratok szerint továbbá a panaszos önként engedte be a rendőröket. Arra vonatkozóan nincs adat, hogy ez az ingatlan egyébként magánlakás céljára szolgál-e.

A Testület megállapítása szerint önmagában az ügyvédi irodában történt rendőri intézkedés nem érintette a panaszosnak az otthon tiszteletben tartásához való jogát.

2) A Testület vizsgálta azt, hogy a rendőrségnek keletkezett-e intézkedési kötelezettsége 2019. január 25-én.

A panaszbeadvány mindössze azt tartalmazza, hogy két civil ruhás rendőr jelent meg az ügyvédi irodánál, akik a folyosón intézkedés alá vonták a panaszos korábbi ügyfelét. A panaszos szerint volt ügyfele nem valósított meg bűncselekményt azáltal, hogy az elmulasztott gyermek láthatást pótolta, a rendőrök viszont nem jártak el körültekintően, amennyiben a feljelentő anyja a jogosultságát nem igazolta feléjük.

A rendőrségi dokumentumok ezzel szemben azt tartalmazzák, hogy a rendőri intézkedés előzménye az volt, hogy az édesanyja aznap feljelentést tett volt férje ellen, mert az édesapja a megbeszélésük ellenére nem adta át közös kiskorú gyermekeiket. A feljelentés alapján a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság * Osztálya büntetőeljárást indított a kiskorú elhelyezésének megváltoztatása bűncselekményének megalapozott gyanúja miatt, ismeretlen tettes ellen. A feljelentő kihallgatása során elmondta, hogy a volt férje aznap este hol lesz.

Az Rtv. 1. §-ának (2) bekezdés 1. a. pontja szerint a rendőrség az Alaptörvényben, az Rtv.-ben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében általános nyomozó hatósági jogkört gyakorol, a büntetőeljárásról szóló törvényben meghatározottak szerint végzi a bűncselekmények felderítését, valamint a bűncselekményből származó vagyont visszaszerzését.

Az Rtv. 11. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, az előjárója utasításainak – az Rtv.-ben foglaltak figyelembevételével – engedelmességgel, a közbiztonságot és a közrendet, ha kell, élete kockáztatásával is megvédeni.

Az Rtv. 13. §-a szerint továbbá a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő, vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.

Kifejezetten a panaszos személye vonatkozásában a Testület továbbá utal az Rtv. 32. §-ában foglalt felvilágosítás kérésre: a rendőr a feladatának ellátása során bárkihez kérdést intézhet, felvilágosítást kérhet, ha alaposan feltehető, hogy a megkérdezett olyan közlést tehet, amely a rendőri feladatok teljesítéséhez szükséges. A felvilágosítás kérésének idejére a kérdezett személy feltartóztatható. Akitől a rendőr felvilágosítást kér – ha jogszabály másként nem rendelkezik – az általa ismert tényekkel, adatokkal kapcsolatos válaszadást nem tagadhatja meg.

A Testület – hatáskörének hiányában – nem jogosult a rendőrség mint nyomozó hatóság döntését felülbírálni, ezért tényként fogadja el, hogy a megindult nyomozásban, további bizonyítékok beszerzése érdekében kívánták a rendőrök felvenni a kapcsolatot az édesapával. A folyamatban levő büntetőeljárás a rendőrség oldalán jelentkező intézkedési kötelezettséget megalapozza, azaz a rendőröknek (a közrend védelme érdekében) az Rtv. idézett 13. §-a alapján intézkedési kötelezettségük keletkezett. **A Testület megállapítása szerint az intézkedés kezdeményezésével nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.**

Jelen esetben egy szándékos bűncselekmény miatt indult eljárás keretében történt az adatgyűjtés. A panaszos önként kezdett kommunikációba a rendőrökkel, mivel korábban megbízási jogviszony fűzte az édesapához, ekként pedig tudomása lehetett a feljelentésben foglalt

cselekmény körülményeiről. **A Testület megítélése szerint a felvilágosítás-kérés jogszerűen és indokoltan történt, amivel nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.**

A Testület ugyanakkor hangsúlyozza: nincs hatásköre annak megállapítására, hogy a rendőrség mint nyomozó hatóság megalapozottan döntött-e a feljelentés alapján a nyomozás elrendeléséről. Továbbá felhívja a figyelmet arra is, hogy a rendőrség mint nyomozó hatóság dönt arról, hogy a tudomására jutott információ birtokában milyen eljárási cselekményeket rendel el, illetve a krimináltaktikai módszereket maga választja meg.

3) A panaszos szerint az ügyvédi iroda előtt, a lakóház folyosóján történt rendőri intézkedés sértette az iroda jó hírnévhez való jogát, mivel gyorsan elterjed annak a híre, ha rendőrök járnak a házban, illetve utalt arra is, hogy már történt hasonló „jogsértés” a helyszínen. A panaszos ugyanakkor úgy nyilatkozott, hogy kérte a rendőröket, menjenek be az irodába, és ott folytassák a rendőri intézkedést.

a) Az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény 87. §-ának (1) bekezdése értelmében: az ügyvédi iroda olyan jogi személy, amelyet egy vagy több ügyvéd, illetve európai közösségi jogász tag üzletszerű közös ügyvédi tevékenység folytatására alapít, és amelynél a tag kötelezettsége az ügyvédi irodával szemben az alapító okiratban meghatározott vagyoni szolgáltatására és egyéb az alapító okiratban meghatározott vagyoni értékű szolgáltatásra terjed ki.

A jó hírnévhez való jog egyfelől megjelenik az Alaptörvény VI. cikkében, másrészt pedig a Ptk. személyiségi jogi rendelkezései között. Ennek megfelelően elkülöníthetjük a jó hírnévhez való jog alaptörvényi és Ptk.-beli polgári jogi védelmét. Ehelyütt hívja fel a Testület a figyelmet azon tényre, miszerint attól, hogy elnevezésük azonos, a jó hírnévhez való jog, mint polgári jogi jogintézmény nem feltétlenül azonos az Alaptörvény által az alapjogi katalógusba foglalt jó hírnév védelméhez való joggal. Kétségtelen – mint ahogy az alább idézett Ptk. 2:42. § (2) bekezdéséből is látható – hogy a Ptk. személyiségi jogi védelme elméleti hátterét, megalapozását tekintve kapcsolódik emberi méltósághoz való joghoz – azaz egy alapvető joghoz – tehát mindenféleképp van érintkezés a Ptk. személyiség védelme és az alapvető jogok katalógusa között, de éppen ebből is látható, hogy a személyiségi jogok és az alapjogok két külön terület, amely csupán kapcsolódik egymáshoz (tehát nem ugyanazok, nem lehet „összemosni a kettőt”).

Ahogy a Ptk. 2:42. § (2) bekezdése is fogalmaz, a személyiségi jogok a Ptk. védelme alatt állnak – nem alkotmányos védelem alatt – tehát polgári jogi jogintézménynek tekintendők. A jó hírnévhez való jog polgári jogi alapon történő sérelme, tehát polgári jogviszonyt keletkeztet, Ptk.-beli szankciót von maga után, melyet polgári peres eljárásban állapít meg a bíróság. A Ptk.-ra alapozott jó hírnévhez való jog sérelme, tehát polgári jogi-személyiségi jogi jogsérelem, nem alapjogsérelem. A Testület ennek megfelelően alapjogi érintettséget Ptk.-beli rendelkezésre nem alapozhat.

A Ptk. alapján fennálló jó hírnévhez való jog sérelmét – amelynek bírói gyakorlata szerint egyébként jogi személy is lehet elszenvedője – mindezek alapján a Testület nem vizsgál(hat)ja, kizárólag az Alaptörvényben foglalt alapvető jogok sérelmét.

A Ptk. 2:42. § (2) bekezdése szerint „az emberi méltóságot és az abból fakadó személyiségi jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. A személyiségi jogok e törvény védelme alatt állnak.” A Ptk. 2:43. § [Nevesített személyiségi jogok] szerint „a személyiségi jogok sérelmét jelenti különösen ... d) a becsület és a jó hírnév megsértése;” A Ptk. 2:45. § [A becsülethez és jó hírnévhez való jog] szerint továbbá: „(1) A becsület megsértését jelenti különösen a más személy

társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására alkalmas, kifejezőmódjában indokolatlanul bántó véleménynyilvánítás. (2) A jó hírnév megsértését jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó és e személyt sértő, valótlan tényt állít vagy híresztel, vagy valós tényt hamis színben tüntet fel.”

A Testület a jogszabályi felhatalmazása alapján kizárólag az Alaptörvény alapjogi katalógusába foglalt alapvető jogok érintettségét vizsgálja eljárása során, így félretolva a Ptk. személyiségi jogi rendelkezéseit a Testületnek abban a kérdésben kellett döntenie, hogy az Alaptörvény VI. cikkében foglalt jóhírnévhez való jog érintettsége megállapítható-e a konkrét a panaszeljáráásban a jogi személy panaszos esetén.

b) Az Alaptörvény VI. cikkének (1) bekezdése szerint „mindenkinek joga van ahhoz, hogy ... jó hírnevét tiszteletben tartsák.”

A Testület vizsgálta, hogy mi az Alkotmánybíróság gyakorlata az Alaptörvény VI. cikkét illetően, van-e általános érvényű értelmezése az Alkotmánybíróságnak. A 28/2014. (IX. 29.) AB határozat (ABH 2014/813) {indokolás [19]} kimondja, hogy: „Az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése a magán- és családi élet, az otthon, a kapcsolattartás és a jó hírnév tiszteletben tartásához való jogot fogalmazza meg. A VI. cikk az előző Alkotmány 59. §-át váltotta fel, amely a jó hírnévhez, a magánlakás sérthetlenségéhez, valamint a magántitok és a személyes adatok védelméhez való jogot tartalmazta. A VI. cikk a lényegét tekintve „titokvédelmi” szabály, és nem vonatkozik a személyek olyan tevékenységére, amelyet nem lehet a magánélet részének tekinteni.”

A fentiek alapján tehát az Alkotmánybíróság egyértelműen megállapította, (egy a képmáshoz való joggal kapcsolatos ügyben) az Alaptörvény VI. cikkének általános jellegű átfogó értelmezése kapcsán, hogy az Alaptörvény VI. cikke nem vonatkozik a személyek olyan tevékenységére, amelyet nem lehet a magánélet részének tekinteni. Ugyanakkor fontos kiemelni, hogy a fenti Alkotmánybírósági határozat nem konkrétan jó hírnév megsértése miatti ügyben keletkezett és a fenti határozat „lényegében” fordulata a Testület álláspontja szerint mintegy felpuhítja az Alkotmánybíróság általános érvényű megállapítását, mivel ezen szó azt sugallja, hogy nem minden esetben lehet érvényes az adott megállapítás. Mindez azért lényeges, mert Alaptörvény VI. cikke több alapjogot foglal magában, melyek közül a jó hírnév védelme csak az egyik.

A fentiek alapján összegezve a leírtakat a Testület álláspontja szerint kijelenthető, hogy bár látszólag a 28/2014. (IX. 29.) AB határozat fentebb idézett megjegyzése kizárná jelen ügyben az Alaptörvény VI. cikkére alapozott jó hírnévhez való jog vizsgálhatóságát, az Alkotmánybíróság konkrét értelmezésének hiányában, a fentebb idézett megállapítás nem kizárólagos, „strict” megállapítása miatt mégsem jelenthető ki bizonyosan, hogy nem vizsgálható a jó hírnévhez való jog a konkrét ügyben.

A Testület ezután azt vizsgálta, hogy az Alkotmányban vagy az Alaptörvényben foglalt jó hírnévhez való jogot illetően az Alkotmánybíróság járt-e el olyan konkrét ügyben, ahol jogi személlyel kapcsolatban vizsgálta a kérdéses alapjogot. A Testület feltárta az Alkotmánybíróság teljes vonatkozó gyakorlatát, amely során arra a megállapításra jutott, hogy konkrétan a jó hírnévhez való jog alkotmányos kereteit illetően, főleg jogi személyek vonatkozásában nincs kifejeződött alkotmánybírósági gyakorlat.

A Testület egy alkotmánybírósági ügyet talált, amelyben a jó hírnévhez való jog és ezzel összefüggésben jogi személy felmerült. A 36/1994. (VI. 24.) AB határozat [ABH 1994/219]

szerint: „Az Alkotmány 59. § (1) bekezdése a személy társadalmi értékelésére vonatkozó alapjogok közül csak a jó hírnévhez való jogot nevesíti, nem kétséges azonban, hogy az Alkotmány 54. §-a alapján az emberi méltósághoz való jog anyajogából eredő becsület is alapjogi védelem alatt áll. Bár emberi méltósága csak a hatóságot képviselő hivatalos személynek lehet, a társadalom kedvező értékítéletére, megbecsülésére azonban maga a hatóság is igényt tarthat.”

A fent idézett AB határozat alapján láthatjuk, hogy a jó hírnévhez való jogot illetően csak az került rögzítésre, hogy az Alkotmány „a személy társadalmi értékelésére vonatkozó alapjogok közül csak a jó hírnévhez való jogot nevesíti”. Azt, hogy a jogi személy (az adott konkrét ügyben hatóság) igényt tarthat „a társadalom kedvező értékítéletére, megbecsülésére”, azonban már nem a jó hírnévhez való jogból vezették le, hanem az emberi méltósághoz való jogból kibontott becsület alapjogi védelméből.

A Testület álláspontja szerint a fenti megállapítás nem jelentheti azt, hogy a jó hírnévhez való jogból ne lehetne levezetni azt, hogy a jogi személyt is megilleti a társadalmi megbecsülés, csupán azt, hogy ez egyelőre nem nyert konkrét megállapítást az Alkotmánybíróság által. A Testület véleménye szerint a jogi személy társadalmi megbecsüléséhez való jogát még közvetlenebbül le lehet vezetni a jó hírnévhez való jogból, mint az emberi méltóságból kibontott becsülethez való jogon keresztül. Megjegyzendő továbbá, hogy a Testület jelen megállapításával ellentétes alkotmánybírósági gyakorlat nem került eddig kifejtésre.

A Testület álláspontja szerint a fenti levezetést alátámasztja az Alaptörvény I. cikk (4) bekezdése: „a törvény alapján létrehozott jogalanyok számára is biztosítottak azok az alapvető jogok, valamint őket is terhelik azok a kötelezettségek, amelyek természetüknél fogva nem csak az emberre vonatkoznak.”

Mindezek alapján, az Alaptörvény VI. cikkében deklarált jó hírnévhez való jog érintettsége a Testület véleménye szerint vizsgálható jogi személy panaszos esetén.

c) A Testület az alapjog érintettségének vizsgálatakor hivatkozik az Rtv. 15. §-ának (1) bekezdésére, amely szerint a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.

A Testület gyakorlatában rendszeresen előfordulnak olyan ügyek, amelyekben a rendőri intézkedés nyilvános helyen zajlik. A Testület abból indul ki hasonló esetekben, hogy a nyilvánosság bizonyos mértékig elkerülhetetlenül a rendőri intézkedések velejárója. A rendőrség tájékoztatása alapján a feljelentő mindössze azt tudta elmondani, hogy a gyermekek édesapja aznap este feltehetően az ügyvédi irodánál fog megjelenni, ezért a rendőrök ott jelentek meg, adatgyűjtés érdekében. A Testület véleménye szerint mivel a panaszos ügyvédi irodája egy társasházi lakásban működik, elkerülhetetlen, hogy a lakók esetlegesen ne észlelhessék a rendőri intézkedést. Ugyanakkor sem a panaszbeadvány, sem a rendőrségi iratok arra vonatkozóan nem tartalmaznak adatot, hogy harmadik személy tanúja volt a rendőri intézkedésnek. **A Testület megállapítása szerint a panaszos ügyvédi irodájának jó hírnévhez való joga nem sérült a megfelelő jogalap birtokában foganatosított rendőri intézkedés által.**

4) A panaszbeadvány szerint a rendőrök az intézkedés során közölték, hogy „tájékoztak a panaszosról és az ügyfeléről az internetről, láttak mindent”, és az ott olvasottak alapján ítélték meg esetlegesen őt és ügyfelét is.

A rendőrök egyöntetűen úgy nyilatkoztak, hogy a „tájékoztak a panaszosról és az ügyvédről, az internetről és láttak mindent” mondat nem így hangzott el. Az internetes tájékozódás azért hangozhatott el, mert a rendőrök nem ismerősek egész Budapesten, ezért az interneten ellenőrizték a megadott címet, ami egy többemeletes társasház található.

A Testület a panasz ezen része tekintetében utal az Rtv. 13. §-ának (2) bekezdésére, amely rögzíti a részrehajlásmentes intézkedés kötelezettségét: a rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni. A részrehajlás nélkülség azt jelenti, hogy a rendőri intézkedés során a rendőr az érintett személyére tekintet nélkül bárkivel szemben köteles eljárni. A rendőri intézkedés során nemre, fajra, vallásra, politikai nézetre tekintettel különbséget tenni nem szabad, illetve ez a minőség a rendőri intézkedés megtételének vagy elmulasztásának alapja nem lehet.

A panaszos közelebről nem határozta meg, hogy (a külön pontban vizsgált jó hírnév sérelmének kérdésén túl) milyen diszkriminatív intézkedést látott megvalósulni a helyszínen. A rendőrségi dokumentumok alapján továbbá a panaszolt intézkedés megfelelt a részrehajlásmentes intézkedés követelményének: az ügyfél volt felesége által tett feljelentés miatt indult büntetőeljárás keretében érkeztek a rendőrök, és adatgyűjtést végeztek.

A Testület – a rendelkezésére álló információk alapján – nem talált olyan körülményt, ami alapján a pártatlan eljárási módra lehetne következtetni, vagy ami alapján a panaszos hátrányos megkülönböztetésben részesült volna. A részrehajlásmentes ügyintézés követelménye vonatkozásában alapjogi sérelem nem történt, illetve az nem állapítható meg, hogy a panaszolt rendőri intézkedés az Alaptörvényben rögzített diszkrimináció tilalmába ütközött.

V.

A Testület az ügy gondos mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a panaszolt esetben a rendőrségnek intézkedési kötelezettsége keletkezett, amely által nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga. A rendőri intézkedés helyszínének megválasztásával továbbá nem sérült a panaszos ügyvédi irodájának jó hírnévhez való joga. A Testület továbbá nem talált olyan körülményt, ami alapján a foganatosított rendőri intézkedés elfogult volt, ezért az nem ütközött a diszkrimináció tilalmába sem.

**A panaszosnak az áttétel ellen előzetesen bejelentett tiltakozására figyelemmel a Testület – az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése alapján – az eljárás megszüntetéséről döntött.
Budapest, 2019. június 13.**

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné Dr. Ferenczy Nóra
előadó testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Független Rendészeti Panasztestület